

Årsrapport 2016

Arbetsgruppen för preventiv kardiologi och levnadsvanor
Svenska Kardiologföreningen

Sammanfattning

Arbetsgruppen för Levnadsvanor (sedermera arbetsgruppen för preventiv kardiologi och levnadsvanor) startade våren 2012. Syfte var att stödja implementeringen av de nya nationella riktlinjerna för sjukdomsförebyggande metoder i den svenska hjärtsjukvården, och för att öka medvetenheten om preventiv kardiologi bland Sveriges kardiologer. Arbetsgruppen drevs initialt inom ramen för Svenska Läkaresällskapets (SLS) Levnadsvaneprojekt, på uppdrag av Socialstyrelsen, men blev en permanent arbetsgrupp 2015 under namnet "Arbetsgruppen för preventiv kardiologi och levnadsvanor". Arbetsgruppen har under året bestått utöver Anna Kiessling (ordförande) av Claes Held, Lars Svennberg, Lennart Nilsson, Jessika Persson, Catrin Edström Plüss, Martin Magnusson, Annika Ravn-Fischer, Anna Norhammar, Kristina Hambreus (t.o.m. september 2016), Joep Perk samt Rikard Hedelin.

Levnadsvaneprojektet har dock fortsatt parallellt på uppdrag av Socialstyrelsen och i Svenska Läkaresällskapets regi med ett antal delprojekt och med Anna Kiessling som övergripande projektledare.

Nulägesanalys av preventiv kardiologi i Sverige

Intresset för preventions- och hälsofrågor har på senare år ökat bland medarbetare och chefer inom hjärtsjukvården. Det har märkts t.ex. i en ökad andel preventionsinriktade symposier på kardiologiska vårmötet. Fysisk aktivitet och rökvanor samt deltagande i stödjande insatser för hälsosammare levnadsvanor registreras nu i det nationella kvalitetsregistret SWEDEHEART där patienter under 75 år följs ett år efter hjärtinfarkt. Kvalitetsmått på levnadsvanor ingår även i sjukhusens aggregerade kvalitetspoäng. Arbete pågår att även införa registrering av matvanor och senare alkoholvanor. Medvetenheten har ökat om behovet av att hjärtsjukvården arbeta för hälsosamma levnadsvanor i tydligare samarbete med andra discipliner. Särskilt med primärvård, geriatrik och psykiatri. Vi har ännu inte lyckats ge stöd till hälsosamma levnadsvanor till alla. Det gäller till exempel personer med psykisk ohälsa, funktionshinder och knappa socioekonomiska resurser och samtidig hjärtsjukdom. Hälsopotentialen av att stödja hälsosamma levnadsvanor även hos patienter med andra typer av hjärtsjukdomar än kranskärlssjukdom är ännu inte till fullo utnyttjad. T.ex. inom arytmi-, hjärtsvikt- och klaffsjukdomar.

Aktiviteter under år 2016

Fortbildningsdagarna i Sälen 2016

Ordföranden och Kristina Hambreus föreläste utifrån temat äldre om kardiologisk sekundärprevention hos äldre och om fysisk aktivitet hos äldre.

Kardiologiska vårmötet 2016

Arbetsgruppens förslag till symposium på mötet blev tyvärr inte accepterat i år heller varför vi i stället satsade på att aktivt delta i dialoger, diskussioner mm för att uppmärksamma betydelsen av stöd för hälsosamma levnadsvanor.

Almedalen

På SLS arena höll Anna Kiessling tillsammans med Åsa Wetterqvist från SFAMs Levnadsvaneråd och SLS Levnadsvaneprojekt ett uppskattat seminarium med titeln *Hälsosamma levnadsvanor för alla – framgångsrikt stöd för socioekonomiskt utsatta*

EuroPrevent och ESC 2016

EuroPrevent som var planerat i Istanbul fick ställas in pga. det oroliga politiska läget. Istället höll EAPC en workshop på ESC i Rom för de nationella koordinatörerna för preventiv kardiologi från ett femtontal länder där Anna Kiessling och Joep Perk deltog. Mötet hade fokus på styrkor och svagheter inför en implementering av de nya kardiovaskulära preventionsriktlinjerna som nu även innehåller rekommendationer för prevention på befolkningsnivå (se länkar nedan).

Övriga aktiviteter

Inom ramen för Levnadsvaneprojektet 2016 drivs ett delprojekt för Hälsosamma levnadsvanor vid psykisk ohälsa. Projektet syftar till att minska kunskapsgapet inom psykiatri vad det gäller betydelsen av ohälsosamma levnadsvanor för både den psykiska sjukdomen och för risken för utveckling av kroppsliga sjukdomar, samt för att öka kunskapen inom primärvård, hjärtsjukvård m.fl. om bemötande och omhändertagande av personer med psykisk sjukdom och samtidig somatisk sjukdom. Arbetsgruppen har under året initierat ett samarbete med Svensk Förening för AllmänMedicin (SFAM) om behovet av framtida nationella primärpreventiva kardiovaskulära riktlinjer baserat på de nya europeiska preventionsriktlinjerna. Frågan kommer att diskuteras på SFAM-dagarna våren 2017. Samarbetet har också involverat övergången från hjärtrehabilitering till långsiktigt återkommande stöd i primärvården för hälsosamma levnadsvanor efter akut koronart syndrom. SPICE gruppen tillsammans med patientföreningen HjärtLung har tillsammans med arbetsgruppen utformat nya uppföljningsrutiner inom hjärtrehabiliteringen. Förslaget presenterades på Vårmötet 2016 och sprids nu till landets verksamhetschefer.

Ordföranden har som tidigare år föreläst i olika sammanhang i Levnadsvaneprojektet och då på olika sätt belyst kardiologins roll för hälsosamma levnadsvanor. Hon har vidare ingått i den expertgrupp som lämnat synpunkter på och bidragit till den Nulägesrapport av Förebyggande och behandling av kroniska sjukdomar som Socialstyrelsen genomfört under året. Arbetsgruppens medlemmar har också hållit ett flertal preventionsinriktade föreläsningar och möten runt om i landet.

Ett utförligt material och länkar är publicerade om Levnadsvanor på Kardiologföreningens webbplattform <http://www.cardio.se/aktiviteterinformation-3>.

Läs mer om ESC Guidelines om CVD prevention 2016 och arbetsgruppens kommentarer till riktlinjerna (endosement) här: <http://www.cardio.se/aktiviteterinformation-3>

Läs även den Medicinska kommentaren Hälsosamma levnadsvanor i fokus för nya riktlinjer

(Perk J, Kiessling A, Agewall S) I Läkartidningen. 2016;113:D7HM

<http://www.lakartidningen.se/Klinik-och-vetenskap/Kommentar/2016/10/Halsosamma-levnadsvanor-i-fokus-for-nya-riktlinjer/>

Mer info om våra aktiviteter finns att läsa i Svensk Kardiologi nr 4, 2015 på sid 22-23
<http://cardio.se/sites/default/files/Svensk%20Kardiologi%204%2C%202015.pdf>.

Arbetsgruppens möten

Gruppen har under året haft fyra telefonmöten, ett internat och därutöver mer informella möten samt mailkontakter.

Anna Kiessling för arbetsgruppen